

2012RGW13
Memorandum

Aan: Provinciale Staten
Datum: 8 februari 2012
Van: Koen van Rooijen (afdeling Vergunning & Handhaving)
Geiske Hibma (afdeling Uitvoering Fsieke Leefomgeving)

Betreft:

Aanvullende informatie tbv Statenvoorstel ontwerpbesluit toepassing provinciaal belang en wro-coördinatie voor het project Ruimte voor de rivier bij Elst 2012RGW07.

Geachte dames en heren,

Op verzoek van gedeputeerde Ralph de Vries hierbij aanvullende informatie over het project Ruimte voor de rivier bij Elst aangezien dit project nog niet aan de orde is geweest in Provinciale Staten en dit mogelijk vragen oproept bij de beoordeling van bovengenoemd Statenvoorstel.

Projectbeschrijving

Het project bij Elst is een Ruimte voor de Rivier-project met als doel het verbeteren van de rivierveiligheid en de ruimtelijke kwaliteit (onderdeel van de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier, 25 januari 2007). Ten behoeve van het project heeft Rijkswaterstaat (RWS) de gronden van de voormalige machinistenschool en de voormalige steenfabriek bij Elst aangekocht. Tevens omvat het projectgebied een deel van de Elster buitenwaard, wat in het bezit is van stichting Het Utrechts Landschap (HUL)

Het gebied krijgt een natuurbestemming met extensieve recreatie. Er komt een natuurterp, theetuin (kleinschalige horecavoorziening), wandelpaden en een klein aantal aanlegsteigers.

De Stuurgroep Rivierverruiming Elst heeft in mei 2010 de zgn. voorkeursvariant voor het gebied vastgesteld. In de Stuurgroep hebben zitting Rijkswaterstaat, het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, gemeente Rhenen, HUL en de provincie Utrecht (voorheen gedeputeerde Binnenkamp, nu gedeputeerde De Vries).

Het projectgebied maakt onderdeel uit van Natura 2000 Rijntakken Nederrijn en in het gebied loopt een belangrijke ecologische verbinding (EHS) tussen de Amerongse Bovenpolder en de Elster Buitenwaarden. Het projectgebied (ca 16 ha) wordt ingericht overgedragen aan HUL. Ca. 1 ha is gereserveerd voor de theetuin.

Bijdrage van Provincie Utrecht voor de aankoop en inrichting van het gebied aan RWS

In het kader van de subsidieregeling Aankopen natuurterreinen hebben GS in juni 2011 een toezegging gedaan aan RWS om € 0,5 miljoen bij te dragen aan de aankopen van RWS, (GS-besluit van 1 maart 2011 "Prioritering lopende onderhandelingen grondverwerving"). RWS levert ca. 16 ha ingerichte natuur door voor € 0,5 miljoen aan HUL. HUL kan vervolgens voor die aankoop subsidie aanvragen bij de Provincie Utrecht op basis van de subsidieregeling Aankopen natuurterreinen.

Geschiedenis mandatering PS aan GS:

Op 23 mei 2005 hebben Provinciale Staten (PS) de nota Actief Provinciaal Grondbeleid vastgesteld (2005BEM46) waarbij Gedeputeerde Staten (GS) de mogelijkheid kreeg om, ten behoeve van regionale gebiedsontwikkeling, actief provinciaal grondbeleid te ontwikkelen. Als vervolg op het met het Rijk gesloten convenant, waarbij wij de volledige verantwoordelijkheid hebben gekregen voor de uitvoering van het provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk Gebied 2007-2013 (inclusief de daarbij behorende grondverwerving) is op 18 mei 2008 door PS het "strategisch grondplan taakgebonden aankopen Agenda Vitaal Platteland" (AVP) vastgesteld (PS2008RGW06). Hierin is de strategie ten aanzien van de grondaankopen ten behoeve van de AVP doelstellingen geregeld. In genoemd grondplan is als actiepoint ondermeer opgenomen de actie om te komen tot een Revolverend Fonds (RF).

Op 19 januari 2009 hebben PS besloten een RF in te stellen van €50 mln. Met het handelingskader revolverend fonds (HRF) zijn de spelregels vastgelegd met betrekking tot onroerend goed aan- en verkopen in het kader van ILG/AVP. Tevens is aan de gedeputeerde Landelijk Gebied bestuurlijk mandaat gegeven om namens GS over bovenstaande besluiten te nemen en stukken te ondertekenen.

Ontwikkeling en uitvoering van het project door Boskalis

In mei 2011 is het project door RWS gegund aan Boskalis voor de planvorming en de daadwerkelijke uitvoering. In juni 2011 is gestart met de verdere planvorming en het vergunningetraject. De provincie is samen met de andere partners betrokken bij de planvorming (via vertegenwoordiging in de projectgroep).

Verschillen met project Ruimte voor de Lek

Er is bij dit project geen sprake van een provinciaal inpassingsplan zoals bij het project Ruimte voor de Lek aangezien er maar één gemeente bij betrokken is. De gemeente Rhenen maakt een nieuw bestemmingsplan. Bij Elst gaat het totaal om ca. 20 hectare natuur en recreatie en bij Ruimte voor de Lek om ca. 180 hectare.

Sloop steenfabriek en behoud schoorsteenpijp fabriek?

Eind 2011 is de steenfabriek gesloopt. De schoorsteenpijp van de fabriek is blijven staan.

Samen met bewoners van Elst (o.a. historische vereniging) onderzoeken Stichting HUL, gemeente Rhenen en provincie de mogelijkheid tot financiering voor de restauratie van de schoorsteenpijp (kostenraming ca. € 175.000) opdat deze schoorsteenpijp (uit 1884) bewaard kan blijven als cultureel erfgoed en als een landmark. Onderzocht worden financieringsmogelijkheden zoals bijdragen van sponsors, acties in het dorp en het werven van fondsen. Er zijn geen subsidiemogelijkheden van overheidswege voor de restauratie. Als de financiering niet lukt moet de pijp om veiligheidsredenen worden gesloopt (deadline besluit sloop pijp of niet, najaar 2012).

Bijlagen:

- Voorkeursvariant project Ruimte voor de Rivier bij Elst (Kaart met toelichting)
- Persbericht over het project betreffende de gunning van het project aan Boskalis

Verder wijzen wij u op de projectsite: <http://www.ruimtevoorderivier.nl/elst.aspx>